

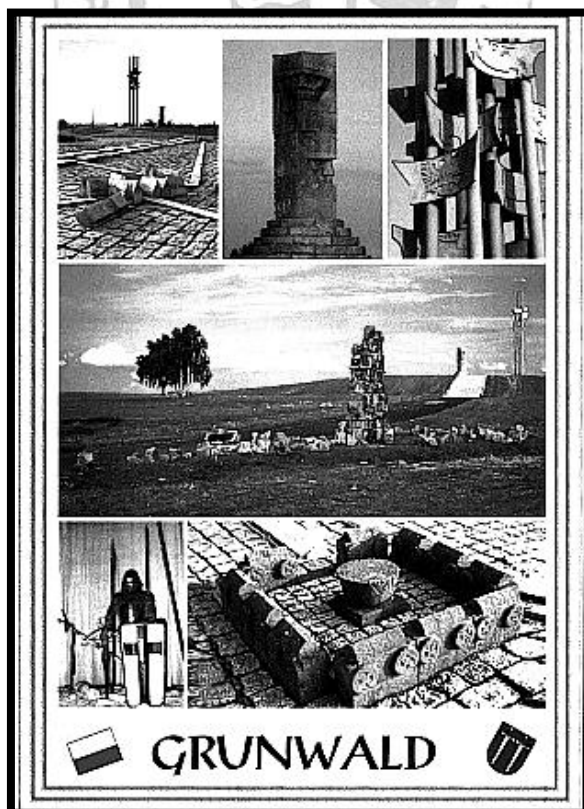
XXIX. WSPÓLNOTA DRUŻYN GRUNWALDZKICH.

”...ZARYS HISTORYCZNY I PROGRAM WSPÓLNOTY
Grunwald 15 lipca 2000 coroczna wyprawa Drużyny na Złot Przyjaciół.

Patrząc na słynne Pole grunwaldzkie ze wzgórza, na którym stał król Jagiello, pozwólmy sobie na chwilę przenieść się w czasie. Przymknijmy oczy, a może usłyszymy znów tętent kopyt, trzask mieczy i okrzyki bojowe wojowników sprzed wieków. Może oczami wyobraźni zobaczymy zacięte zmagania zakutych w stal rycerzy lub ostatnią walkę Ulryka von Jungingena z polską piechotą chlopską.

Pomoże nam w tym wyprawa na Grunwald, na Wzgórze Jagielly, plastyczna mapa przedstawiająca rozstawienie obu stron przed bitwą i zespół pomników odsłonięty w 550 rocznicę bitwy, granitowy obelisk z wizerunkami twarzy polskich rycerzy i 11 masztów zwycięskiej armii. Można też przejść się do ruin kapliczki po bitewnej zbudowanej w 1411 r, gdzie znajduje się tzw. „głaz Jagielly”, na którym polski król miał wypoczywać po bitwie.

Ogólnopolski Ruch Programowo - Metodyczny „Wspólnota Drużyn Grunwaldzkich” powstał 12 maja 1991 roku w Olsztynie. Przed dziesięcioma laty jego inicjatorami było 18 drużynowych Drużyn Grunwaldzkich. Jako główny cel działania przyjęto utrzymanie współzawodnictwa drużyn o Tytuł i Odznakę Grunwaldzką, zapoczątkowanego w czasie Złotu Związku Harcerstwa Polskiego na polu Bitwy Grunwaldzkiej w 1988 roku.

Uznaliśmy, że tradycja rycerska utożsamiana z symbolem polskiego patriotyzmu, jakim przez wieki stał się Grunwald, tkwi w korzeniach Związku Harcerstwa Polskiego od jego powstania, i że my harcerze i instruktorzy z tych nielicznych drużyn, które do miana grunwaldzkiego się przyznają i Chorągwi, która nosi zaszczytne imię „Grunwaldu” – powinniśmy być jego strażnikami.

Przesłanie ideowe, wyrażone w „Grunwaldzkich Wiciach” w czasie apelu Złotowego w 1988 roku ukierunkowało rozumienie tradycji grunwaldzkich w kształtowaniu postaw patriotycznych harcerki i harcerzy.

Stosując wymogi Znaku Zawiszy i odpowiednio dobrane zadania – współzawodnictwa grunwaldzkiego w drużynach, wskazujemy na wzorzec harcerza i obywatela, który wyróżnia się w społeczeństwie. Temu przesłaniu ideowemu podporządkowaliśmy metody pracy, które towarzyszą współzawodnictwu drużyn i podział na cykle programowe:

- wczoraj - to wszystko. Co powinniśmy czerpać z przeszłości i chronić od zapomnienia;
- dziś - poznawanie swego miejsca w społeczeństwie poprzez realizację służby;
- jutro - przygotowanie do dorosłego życia w zjednoczonej Europie.

Przyjęte w „Akcje Założycielskim” Ruchu założenia programowe, w miarę rozwoju „Wspólnoty” i zmieniających się warunkach zewnętrznych, ulegały rozszerzaniu i dalszej transformacji.

Lata 1991- 1995 to okres wprowadzania nowych elementów metodycznych, porządkowania pracy drużyn i systemu kierowania Ruchem. Powstają pierwsze Przedstawicielstwa „Wspólnoty” w Chorągwiach, podjęto wydawanie „Zeszytów Programowo - Metodycznych” jako stałego biuletynu informacyjnego i wydano „Poradnik Drużynowy Drużyny Grunwaldzkiej”. To także okres popularyzacji współzawodnictwa grunwaldzkiego wśród drużyn harcerskich na terenie całego kraju w myśl hasła- „nie ważne, skąd pochodzisz, ważne, co chcesz wspólnie z nami zrobić”.

W dziesięcioletnim okresie działania „Wspólnoty” drużyna zrealizowała wiele zadań ukierunkowanych na kształtowanie postaw patriotycznych, poznanie historii Polski, służbę najbliższym - rodzinie, szkole i swoim Małym Ojczyznom. Prezentując drużynom bogaty skarbiec propozycji, polecamy jednocześnie zachowanie proporcji i równowagi pomiędzy zadaniami dotyczącymi przeszłości i teraźniejszości jak i skierowanymi ku przyszłości. Jednocześnie dbamy o zbieżność proponowanych zadań z programem Związku Harcerstwa Polskiego.

Aby ocalić Grunwald od zapomnienia, od wielu lat tropimy jego ślady na terenie całego kraju, odszukując pomniki z okresu sławnego „Złotu Grunwaldzkiego” odbywającego się w 1910 roku w Krakowie. Zebrane materiały służą do opracowania naukowego w Polskiej Akademii Nauk.

Inną formą działalności grunwaldzkiej są sadzone przez drużyny od 1995 roku „Grunwaldzkie Lasy”, które wzbogacą w trzecim tysiącleciu zieleni naszego kraju.

Cechą charakterystyczną „Wspólnoty” jest obowiązek współtworzenia dorobku programowego i współuczestnictwo w nim wielu osób.

W minionych dziesięciu latach byliśmy wszędzie tam, gdzie w Związku Harcerstwa polskiego działo się coś ważnego. A więc na Światowym Zlocie Harcerstwa Polskiego w Zegrzu w 1995 roku i w Gnieźnie w 2000 roku. W 1999 roku uczestniczyliśmy w dyskusji ogólnozwiązkowej na temat Strategii Rozwoju ZHP do 2007 roku. Obecnie przygotowujemy się do uczestnictwa w XXXII Zjeździe ZHP.

12 maja 2001 roku „Wspólnota Drużyn Grunwaldzkich” będzie obchodziła swoją dziesiątą rocznicę

*Przewodnicząca ZHP
harc mistrzyni Maria Hrabowska
nada je tytuł XIII ŁDH-rzy
DRUŻYNA GRUNWALDZKA
i dekoruje Odznaką Grunwaldzką
Sztandar Drużyny.*

STRUKTURA I NASZE DRUŻYNY

Najwyższą Władzą we „Wspólnocie” jest Sejmik, na którym podejmujemy najważniejsze decyzje dotyczące działalności Ruchu. Do końca 2000 roku miało miejsce 20 Sejmików „Wspólnoty” w różnych miejscach Polski w tym i w Łodzi. Sejmiki i Ogólnopolskie Zloty Grunwaldzkie mają za zadanie nie tylko zaprezentować dorobek programowy drużyn – ale przede wszystkim - można tam poznawać nowych ludzi, którzy podobnie myślą, zdobyć przyjaźń i zaufanie. Na nich Naczelnik Związku nadaje Tytuły i Odznaki drużynom, zapadają najważniejsze postanowienia dotyczące rozwoju Ruchu oraz rozsyłane są – do wszystkich harcerzy i instruktorów- „Grunwaldzkie Wici” – przesłanie programowe „Wspólnoty” na kolejny rok.

Drużynowi wybierają Radę „Wspólnoty” na czele z Przewodniczącym Ruchu na okres jednego roku. Rada spotyka się kilkakrotnie w ciągu roku na zebraniach roboczych, jej pracami kieruje Przewodniczący. Przewodniczący podejmuje istotne decyzje dla Ruchu podczas trwania jego kadencji. Pierwszą i jedyną dotychczasową Przewodniczącą „Wspólnoty Drużyn Grunwaldzkich” została hm. Barbara Bogdańska – Pawłowska. Od XX Sejmiku w Warszawie został powołany Wiceprzewodniczący.

Siedzibą Ogólnopolskiego Ruchu Programowo - Metodycznego jest Olsztyn, Komenda Chorągwi Warmińsko- Mazurskiej, przy której funkcjonujemy. W miarę rozrastania się „Wspólnoty” zaszła potrzeba powołania Przedstawicielstw „Wspólnoty” na poszczególne chorągwie. Działalnością Przedstawicielstw kierują przedstawiciele powoływani przez przewodniczącą. Działania śródroczne w Przedstawicielstwach – regionalnych związkach drużyn grunwaldzkich, tworzą warunki do wzajemnego poznawania w działaniu i budowaniu poczucia dumy w reprezentowaniu swoich regionów. Celem działania Przedstawicielstw jest koordynowanie pracy drużyn, pomoc metodyczna i organizacja współdziałania. Obecnie istnieje 9 Przedstawicielstw na Chorągwie:

- Wielkopolską;
- Stołeczną;
- Środkowopomorską;
- Katowicką;
- Małopolską;
- Warmińsko - Mazurską;
- Łódzką;
- Kujawsko- Pomorską;
- Opolską.

Kiedy „Wspólnota” zaczynała działalność w 1991 roku było nas tylko 18 drużyn i niewiele więcej drużynowych. W kolejnych latach następował wzrost zainteresowania tym, co robimy i z roku na rok rodzina powiększała się. Jest to okres wyjściowy do opracowań strategii potraktowaliśmy sytuację Ruchu z lipca 2000 roku. W roku tym do współzawodnictwa o Tytuł i Odznakę Drużyny Grunwaldzkiej przystąpiło 170 drużyn, szczeptów i kręgów instruktorskich. Współzawodnictwo ukończyły 134 jednostki w tym: 12 gromad zuchowych, 90 drużyn harcerskich, 22 drużyny starszoharcerskie, 4 kręgi instruktorskie, 5 szczeptów.

MISJA „WSPÓLNOTY DRUŻYN GRUNWALDZKICH”

Misją „Wspólnoty Drużyn Grunwaldzkich” jest realizowanie przesłania Ruchu – „Grunwald symbol postaw Narodu Polskiego, wzorzec na dziś i jutro”.

Czerpiąc z tradycji, chcemy kształtować czas nam współczesny i przyszłość.

Osiągniemy to poprzez:

- Kształtowanie postaw patriotycznych harcerzy i harcerzek, na wzorcach ideowych z tradycji i historii- w wychowaniu ku przyszłości.
- Przygotowanie młodzieży do dorosłego życia po przez harcerską służbę i osobisty przykład instruktorów to elementarne zasady, na których „Wspólnota” powinna opierać swą działalność.
- W marszu ku Zjednoczonej Europie – wybieramy drogę zrozumienia miłości Ojczyzny – od obrony niepodległości i wolności do ochrony jej tożsamości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.

**KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z PRZYNALEŻNOŚCI DO
„WSPÓLNOTY DRUŻYN GRUNWALDZKICH” DLA:**

a) Drużyn:

- zawierają nowe znajomości;
- uczestniczą w ważnych społecznie przedsięwzięciach;
- wymieniają doświadczenia;
- korzystają z nowych propozycji programowych;
- czują się „ważni” i potrzebni we „Wspólnocie”;
- kontakt ze środowiskami całego kraju i nie tylko;
- dostęp do nowych informacji;
- mają szansę zaistnienia na nowym polu i samorealizacji;
- mogą pogłębiać wiedzę o tradycjach rycerskich i historii oraz poszukiwać swego miejsca w przyszłości;
- mogą bardziej poznać swój region;
- zdobywają Tytuł i Odznakę Drużyny Grunwaldzkiej;

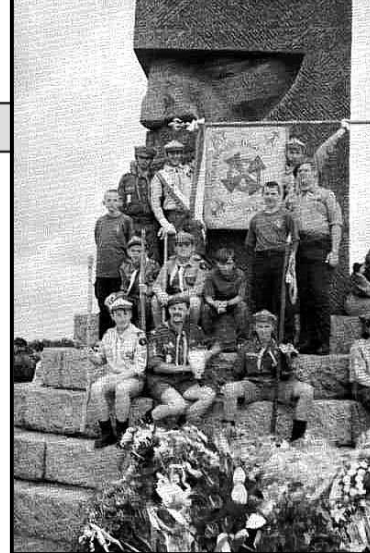
b) Drużynowego:

- możliwość sprawdzania się;
- szansa awansu na nowym polu;
- możliwość współdecydowania o losach Wspólnoty jako dużej grupy;
- możliwość zdobycia Honorowej Odznaki Instruktorskiej;
- są autorami i zarazem realizatorami propozycji programowych Wspólnoty;

c) Hufca, Chorągwi:

- drużyny ze Wspólnoty promują Hufiec na imprezach harcerskich różnego typu;
- wnoszą nowe propozycje programowe;
- są bardziej zauważane w Związku; drużyna promuje swoje środowisko "

„Strategia Rozwoju „Wspólnoty Drużyn Grunwaldzkich” Olsztyn – Marzec 2001 rok”

Dwukrotnie reprezentacja Stalowej Trzynastki wygrała Grunwaldzki Turniej Piłki Nożnej.

PRZEDSTAWICIELSTWO ŁÓDZKIE RUCHU PROGRAMOWO – METODYCZNEGO
 „WSPÓLNOTA DRUŻYN GRUNWALDZKICH”
 PRZEDSTAWICIEL – STAŁOWA TRZYNASTKA ŁÓDZKA

...W czasie uroczystego Apelu Złotowego na polu bitwy, 22 Lipca 1988 r. Naczelnik ZHP ogłosił, że od tego dnia, w każdą rocznicę Grunwaldzkiego Zwycięstwa, będą rozsyłane do wszystkich harcerzy, harcerzy starszych i instruktorów „Grunwaldzkie Wici” a harcerskie drużyny będą współzawodniczyć o Tytuł Drużyny Grunwaldzkiej. Po trzech latach ilość drużyn zdobywających tytuł Drużyny Grunwaldzkiej spadła z 707 w 1988 r, do 17 w 1991 r. W tej sytuacji Komendant Chorągwi, zwołał w dniu 12 maja 1991 r. I Sejmik Rad Drużyn Grunwaldzkich w ośrodku harcerskim „Bryza” w Olsztynie. W obradach wzięła udział m. innymi

Rada Stalowej Trzynastki z Łodzi. W czasie obrad z inicjatywy dh. harcmistrzyni Barbary Bogdańskiej - Pawłowskiej i dh. phm. Anny Kempisty, zainicjowano działania ruchu programowo - metodycznego, skupiającego drużyny zainteresowane tematyką grunwaldzką, pod nazwą „Wspólnota Drużyn Grunwaldzkich”. Od samego początku tj. 1988 roku przez kolejnych 14 lat, tytuł „Drużyny Grunwaldzkiej” potwierdziła m.in. XIII Łódzka Drużyna Harcerzy „Stalowa Trzynastka ” im. gen. Józefa Bema w Łodzi. Jej działania doprowadziły do powstania w dniu 13. maja 1995 roku Przedstawicielstwa Drużyn Grunwaldzkich na Chorągiew Łódzką, którego przewodnictwo powierzono naszej Drużynie...” *Zeszyt Programowo - Metodyczny WDG nr 8.*

Przykładając ogromną wagę do spraw kształtowania osobowości, pracy nad sobą i samokontroli zawartych w Prawie i Przyrzeczeniu Harcerskim staramy się realizować również inne założenia, których cele są z nimi zbieżne. Pomocą są nam wymagania Odznaki Grunwaldzkiej oraz Znaczka Zawiszy i zuchowej sprawności Rycerz Zawisza Czarny. W realizacji tych zadań pomaga nam Ruch Programowo Metodyczny „Wspólnota Drużyn Grunwaldzkich”, której jesteśmy współ-założycielami. Po wielu przedsięwzięciach programowych GK ZHP przez pewien czas był to jedyny w Polsce Ruch Programowo - Metodyczny zrzeszający ponad sto Drużyn z terenu wszystkich chorągwi. Odznakę Grunwaldzką zdobywamy nieprzerwanie od samego początku ustanowienia tego tytułu. Oznacza to, że w lipcu 2002 roku Drużyna będzie się ubiegać o nadanie przez Naczelnika ZHP honorowego tytułu Drużyna Grunwaldzka po raz 15. Ruch „Grunwaldzki” to nie tylko drużyny ZHP, ale są wśród nas drużyny ZHR i ZHP po za granicami kraju.

Wszystkich nas zgromadzonych we Wspólnocie mobilizuje Druhá Przewodnicząca Ruchu harcmistrzyni Barbara Bogdańska - Pawłowska (w życiu codziennym związku v-ce przewodnicząca Centralnej Komisji Rewizyjnej). Pomaga nam rozwiązywać trudne problemy

wynikające z pracy drużyn, żywo interesuje się całością podejmowanych zadań przez podległe jej jednostki.

Stanowi dla nas swoistą ostoję, jednocześnie stawiając przed nami zadania na wysokim poziomie. Życzliwość Druhány Basi, okazywana pomoc i duże wymagania, powodują, że wszyscy traktujemy Ją jak harcerską Matkę Drużyn. 12 maja 2001 podczas Jubileuszu X Lecia Wspólnoty Drużyn Grunwaldzkich Drużynowy z obecnymi harcerzami Rady i Kapituły Drużyny poprosił Druháną Basię o przyjęcie Złotej Honorowej Odznaki Drużyny. Dekoracja odbyła się w obecności Naczelnika ZHP druha hm. Wiesława Maślanki. 13 maja 1995 roku Sejmik Drużynowych Wspólnoty i Przewodnicząca powierzyli nam funkcję PRZEDSTAWICIELA na teren chorągwi środkowopolskich, następnie po reformie administracyjnej kraju, połączonej Chorągwi Łódzkiej. 2 i 3 marca 1996 nasza Drużyna gościła Drużynowych Drużyn Grunwaldzkich w Łodzi na IX Sejmiku. Przedstawicielstwo łączy 13 Drużyn z terenu Chorągwi Łódzkiej. Drużyna stara się łączyć zadania grunwaldzkie i codzienną służbę. W kolejnych latach nasze zadania polegały na popularyzowaniu idei grunwaldzkiej oraz postępowaniu opartym na rycerskich wzorcach. Mamy też szczęście łączyć szereg elementów pracy w drużynie np.: drugą ojczyznę generała Józefa Bema i Rycerza Zawiszy Czarnego były Węgry, związki z kulturą turecką jednoczą również tych dwóch wielkich bohaterów. Sadzenie „tysiącletnich dębów królewskich”, to przecież służba ekologiczna. Związki harcerstwa z tradycjami rycerskimi są tak silne, że nie trzeba ich tu przytaczać. Przejęte nazewnictwo tj. „hufiec, chorągiew, drużyna przypominają nam o chwale Oręża Polskiego. Szare Szeregi i najmłodsza gałąź „ZAWISZACY” oraz program organizacyjny, czyli służba „na dziś, jutro i pojutrze” są nadal aktualne i stanowią swoisty drogowskaz naszych działań.

*Więc tobie wielka, święta przeszłości, i tobie, krwi ofiarna,
niech będzie chwala i cześć po wszystkie czasy !*

H. Stankiewicz
Krzyszacy

Najwyższą władzą Wspólnoty Drużyn Grunwaldzkich jest Sejmik Drużynowych, który odbywa się dwa lub trzy razy do roku. Sejmik na Polach Grunwaldu jest najważniejszym spotkaniem wszystkich drużynowych. Omawiana jest tam metodyka działania drużyn, charakter i plan pracy Wspólnoty oraz wybierane władze. Od kilku lat (stało się to niepisaną wspólnotową tradycją) sejmik na polach grunwaldzkich prowadzi najstarszy stażem drużynowy Drużyny Grunwaldziej. Na razie nieprzerwanie pełni tę funkcję hm. Stalowy (powyżej przewodniczący sejmiku na zdjęciu). Za aktywny udział w rozwój Ruchu programowo metodycznego na forum Związku Harcerstwa Polskiego drużyny Stalowej Trzynastki z okazji 10 rocznicy powstania Wspólnoty został odznaczony srebrnym Krzyżem Zasługi dla ZHP. Aktywny udział instruktorów w działalności wspólnotowej zaowocował nadaniem Honorowej Odznaki Instruktorskiej phm. Panterze HR, pwd. Niedźwiedziowi HR, pwd. Tukanowi HO, hm. Stalowemu HR.

Na Polach Grunwaldu 2000.

